

Από το βιβλίο του Δ. Μπουραντά

«Όλα σου τα 'μαθα, μα ξέχασα μια λέξη»

«Η αλαζονεία αποτελεί μία χρόνια ψυχοπαθολογική κατάσταση, κατά την οποία το άτομο αισθάνεται υπερβολική ανάγκη για δόξα, ταυτόχρονα με υπερβολική αυτοπεποίθηση, αυταρέσκεια, αυτοθουμασμό και αίσθηση μοναδικότητας. Η έννοια της αλαζονείας συνδέεται αρκετά άμεσα με την έννοια του αρνητικού ναρκισσισμού, που συνίσταται σε μια κατάσταση “εγωπάθειας” με σημαντικές αρνητικές συνέπειες στη συμπεριφορά και τις επιδόσεις του ηγέτη. Η αλαζονεία ως ψυχολογικό χαρακτηριστικό και αρνητική συμπεριφορά ενισχύεται μέσω των επιτυχιών, της αναγνώρισης και της δύναμης που αποκτούν οι ηγέτες στα τελευταία στάδια της καριέρας τους. Η μεγάλη επιτυχία κάνει πολλούς να αισθάνονται δυνατοί, αλάνθαστοι, ακατανίκητοι και να πιστεύουν ότι έχουν γίνει “μικροί θεοί”. Οι αρνητικές συμπεριφορές της αλαζονείας είναι τόσο πολλές και σημαντικές, που οδηγούν και επιτυχημένους ηγέτες σε πλήρη εκτροχιασμό και αποτυχία.

» Οι αλαζόνες ηγέτες συνήθως δεν ενδιαφέρονται παρά μόνο για τους εαυτούς τους. Έχουν την αίσθηση ότι τα ξέρουν όλα, πάντα αυτοί έχουν δίκιο και ποτέ δεν φταίνε οι ίδιοι για τις αποτυχίες. Δεν ακούν τους άλλους, δε μαθαίνουν από τα λάθη και τις αποτυχίες, δεν τους αρέσουν οι συμβουλές και οι διαφωνίες. Θίγονται, θυμώνουν και γίνονται επιθετικοί όταν τους κάνουν κριτική. Θέλουν συνεργάτες που να τους λένε πάντα “ναι” (yes men) και να τους θαυμάζουν. Υποτιμούν και αγνοούν τους περιορισμούς, τις δυσκολίες και τις ατέλειές τους, καθώς αισθάνονται ακατανίκητοι. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να λαμβάνουν αποφάσεις που δε στηρίζονται σε αξιόπιστες πληροφορίες και ορθολογική ανάλυση. Ουσιαστικά, χάνουν την επαφή με την πραγματικότητα, ζουν σε γυάλινους πύργους και δεν συνειδητοποιούν τους κινδύνους. Έτσι, οδηγούνται σε επικίνδυνες αποφάσεις και παράτολμα έγα, που μπορεί να συνεπάγονται ανεπανόρθωτες συμφορές.

» Τέτοιοι ηγέτες έχουν απολυταρχικό στιλ διακυβέρνησης. Ακόμη και όταν ζητούν τη συμμετοχή, το κάνουν για τυπικούς λόγους ή εντυπωσιασμό. Αρκετές φορές θεωρούν τον εαυτό τους υπεράνω των κανόνων, τους οποίους συστηματικά αγνοούν, παραβαίνουν ή και αλλάζουν, ώστε να είναι συμβατοί με την προσωπικότητά τους, τις ανάγκες και τις επιδιώξεις τους. Εμπιστεύονται, ανταμείβουν και ευνοούν ανθρώπους που πάντα “συμφωνούν” μαζί τους, που τους θαυμάζουν, τους δοξάζουν, τους υπηρετούν και τους υποστηρίζουν. Οι ηγέτες αυτοί δε διαθέτουν αυτοεπίγνωση, δεν εκφράζουν τα συναισθήματά τους και δεν ενδιαφέρονται να κατανοήσουν τους άλλους, παρότι οι ίδιοι επιζητούν διαρκώς την κατανόηση όλων των άλλων. Είναι συναισθηματικά απομονωμένοι και γίνονται σκληροί, επιθετικοί και διεκδικητικοί με τους άλλους, όταν αντιλαμβάνονται ότι δεν τους υποστηρίζουν και δεν τους εμπιστεύονται. Αρκετές φορές νιώθουν ανασφάλεια και άγχος μπροστά στο ενδεχόμενο αποτυχίας, πράγμα που μπορεί να τους οδηγήσει ακόμη και στην παράνοια.